

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Tekniska nämnden

Redovisning av plan för klimat- och skelettjordsåtgärder 2025

Ärendet

Bärande principer för klimat- och skelettjordsåtgärder ligger till grund för samhällsutvecklingsförvaltningens arbete med att årligen ta fram en plan för kommande års planering och åtgärder. Principerna avgör vilka åtgärder som ska prioriteras och utföras för att skapa en grönare miljö och samtidigt hantera skyfall och dagvatten.

I detta ärende redovisas planerade åtgärder och objekt för 2025.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden noterar informationen och lägger redovisningen till handlingarna.

Bakgrund

Projektering och budgetering för innevarande år tas fram under januari-februari varje år. Som underlag till den finns de bärande principerna som grund för vilka åtgärder som ska utföras i kommunen.

Principerna ligger till grund för samhällsutvecklingsförvaltningen i arbetet med att årligen ta fram en plan för kommande års planering och åtgärder. Principerna avgör vilka åtgärder som ska prioriteras och utföras för att skapa en grönare miljö och samtidigt hantera skyfall och dagvatten.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Omfattande kartläggning och inventering av prioriterade områden utförs årligen under projektets genomförande. Kartläggningen samordnas med stora projekt inom kommunens klimatstrategi, kommunala projekt inom park, gata och VA.

Efter inventering, budgetering och prioritering har under 2025 följande sträckor och objekt valts att utföras:

Enebybergsvägen 4 etapper (Svampvägen- Sunnanängsvägen)

- Totalt 28 befintliga träd med sådd ängsfrö (mellan bilväg och G/C-bana söder om bilväg).
- Borttagning av kantsten för att få in dagvatten från vägbana (mellan träd).

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

- Svålning och dikning i längs västra sidan av bilväg.

Åtgärderna ger möjlighet att förbättra trädhälsan hos de lindar som planterades 2014 men som hittills inte uppvisat någon nämnvärd tillväxt. Förhoppningen är att uppnå liknande goda resultat som tidigare konstaterats längs Stockholmsvägen. I samband med renoveringen av bullerplanket längs sträckan har trafikmiljön blivit mer kal och ogästvänlig, bland annat till följd av att kontakten med intilliggande trädgårdar gått förlorad samt att gröna ytor fått tas i anspråk under byggtiden.

Genom de planerade insatserna förväntas förbättrad trafiksäkerhet genom att grönstruktur tillskapas mellan fordonstrafik och gång- och cykeltrafik. Åtgärderna bidrar också till en mer trivsamt miljö som uppmuntrar till gång och cykling, samtidigt som den biologiska mångfalden främjas och dagvattnet renas.

Materialet som används är ett planteringsmaterial som innehåller sten, pimpsten, biokol samt lite kompost. Det kommer inte att kompakteras av vibrationerna från buss och annan tung trafik och kan absorbera skyfall snabbt. Dessutom kommer biokolet att ge en buffrande effekt på vatten och näring, binda tungmetaller samt agera kolsänka.

Ginnungagap (Vendevägen)

Skyfalls- och överskottsvatten tas omhand och slussas genom ny skelettjord i Vendevägens gång- och cykelbana till ytan vid "Fyrkanten", öster om Ginnungagap. Platsen bedöms ha potential att utvecklas till en framtida klimatanpassningspark.

Ytan är högt prioriterad ur översvämningssynpunkt på grund av den förhöjda risken vid skyfall och behovet av att förebygga skador på fastigheterna öster om området. På platsen kommer en fördröjningsyta att grävas där vatten kan ledas vidare till skelettjord under gång- och cykelväg Vendevägen och vidare mot Fyrkanten vid stora flöden. Över fördröjningsytan kommer en ny äng att sås in.

Projektet involverar grävning, installation av stenkista samt kanalisering vidare till gång och cykelvägen. Även på östra sidan av fastigheterna kommer vatten att ledas ut under Bragevägen genom skelettjord till Fyrkanten och en öppen dagvattenlösning.

Skolvägen etapp 1

Dikningsarbete och svålning för att leda dagvatten till Stig Dagermans parkens nya svackdike med biokol. Skolvägen är en trång gata med avsnitt utan diken. För att uppnå trafiksäkerhet i närheten av skola är det också viktigt med en gångbana på platsen. Med anpassad vägglutning, renoverade dikessystem och utökade svackdiken har ett svackdike anlagts i hörnet av Stig Dagermans park. Diket fungerar som en växtbädd och är uppbyggt med biokolsmakadam.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

På platsen kommer en ny entréplantering kunna göras, som också kommer ge parken ytterligare värde.

Lokevägen etapp 1

Dagvatten leds ned i trädbäddar och vidare till grönområde Sköldvägen. Detta samordnas med VA-avdelningens projekt i området. Lokevägen är trång med en stor värdefull allé med träd som ligger på tomtgräns och konkurrerar om plats med brevlådor, stenläggning, entréstolpar, grindar etc. Här sker ett större samordningsarbete med information till alla boende längs med gatan i form av allé-foldern, informationsfoldern om häckklippning, inmätning av tomtgräns samt även trädplantering för att fylla i luckor. Vissa rotsystem behöver renoveras och skyddas av biokolsmaterial som inte kan kompakteras. Förvaltningen kommer också att titta på viss ökad service här i form av lövupptagning, vilket är en stor synpunkt hos de boende. I Lokevägens anslutning mot Sköldvägen tas kantsten bort och vatten kan vid skyfall ledas ut i kommunens grönyta.

Parkering nedanför Djursholms kapell

Skelettjordsmontering, växtbäddsrenovering, plantering och skydd av träd. På platsen finns tre äldre lindar som visar tecken på tillbakagång till följd av kompakterad mark och parkering ovanpå rotsystemen. Ett fåtal parkeringsplatser kommer att tas bort för att freda träden, eftersom det inte råder brist på parkering i området. Området kännetecknas även av en hög grundvattennivå. Parkeringen kommer att få skelettjord installerad, som leder vidare till en renoverad växtbädd för de stora lindarna. Under dem kommer förvaltningen även att skapa en fickpark, planterad i biokolsbädd som filtrerar och renar gaturvattnet.

Detta kommer ge en trevligare inramning till gaturummet som rimmar bättre med den närbelägna kulturmiljön.

Vi fortsätter också att inventera våra alléer

Arbetet med att inventera kommunens alléer fortlöper. Syftet är att identifiera träd som är i behov av akuta åtgärder samt att bedöma förbättringsbehov ur klimatanpassningsperspektiv – exempelvis för att säkerställa framkomlighet vid översvämning, rena förorenat dagvatten i växtbäddar och återetablera trädmiljöer där träd har förlorats men ännu inte återplanterats.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Förvaltningen har, genom sitt val av sträckor, objekt och metoder, följt de grundläggande principerna för klimat- och skelettjordsåtgärder.

Konsekvenser för barn och unga

Föreslagna projekt bedöms inte innebära några negativa konsekvenser för barn och unga. De föreslagna riktlinjerna möjliggör effektivare klimat- och skelettjordsåtgärder som minskar risken för översvämning, ökar trafiksäkerheten, bidrar till renare dagvatten och skapar en grönare kommun.

Datum
2025-05-16**Diarienummer**
TN 2024/0883

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Jan Lundberg

Sammanfattningsvis kan riktlinjerna säkerställa en bättre miljö för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Redovisade projekt för 2025 är kalkylerade och budgetplanerad. Dessa inryms inom den ekonomiska budgetramen.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Redovisning av plan för klimat- och skelettjordsåtgärder 2025